

แนวทางการส่งสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ กรณีพบผู้ป่วยอาการเข้าเกณฑ์สอบสวนโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

[Back to Top](#)

หากต้องการอัปเดตเอกสารวิชาการต้องล็อกอินเข้าระบบก่อนนะครับ

DOWNLOAD เอกสารรายการกลุ่มงาน/ฝ่าย/บุคลากร สำนักสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร (เพื่อเป็นองค์ความรู้กับผู้ใช้ชม)

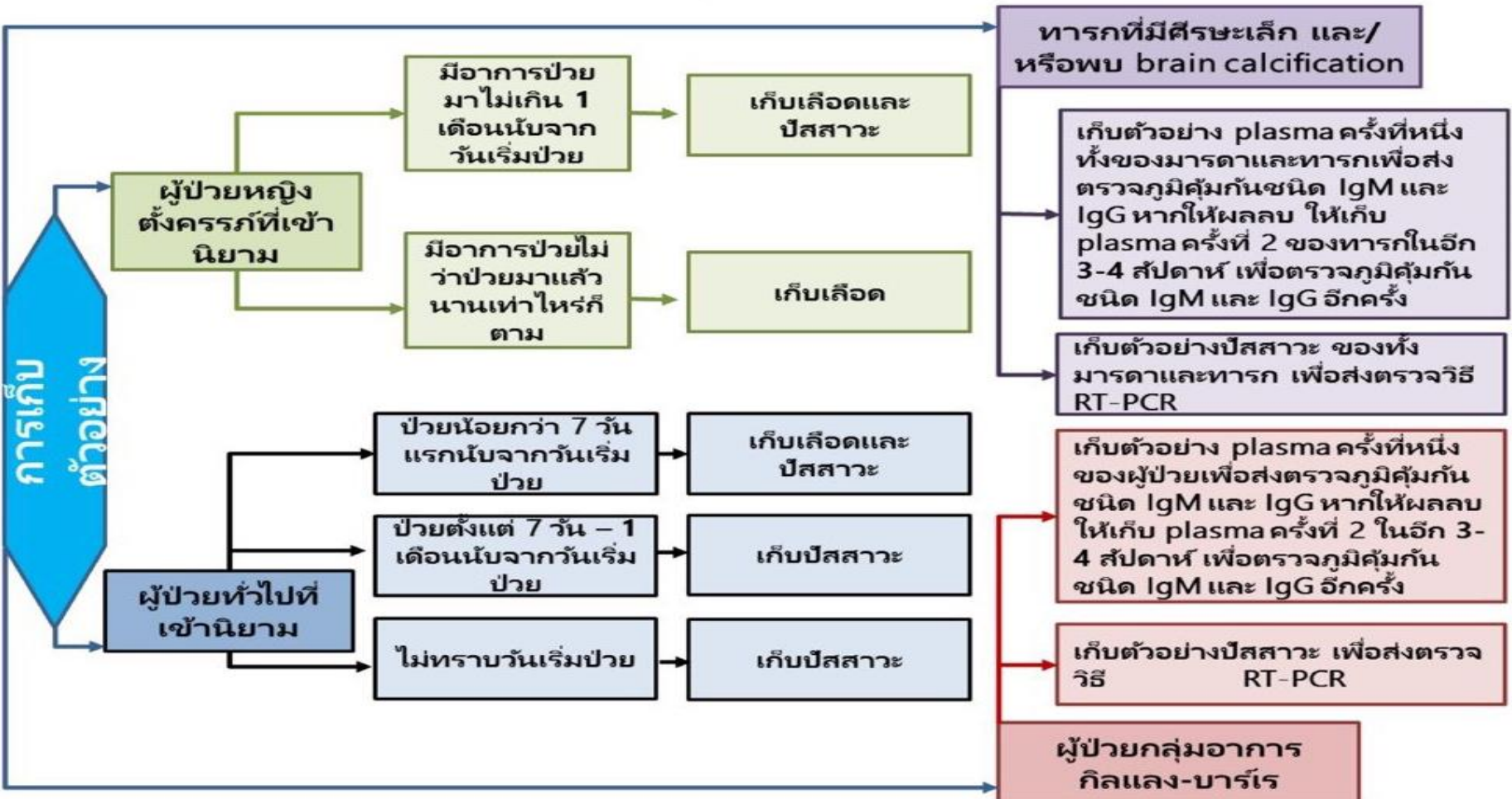
ไม่สนับสนุน/ส่งเสริม/ชี้นำ ให้ข้อมูลดังกล่าวเป็นหลักฐานไปเพื่อเป็นหลักฐานอันให้โทษกับผู้ไม่ประสงค์ดีต่อ วิศวกรรม วิกิไทย

เลือก กลุ่มงาน :

กลุ่มงาน

กลุ่ม/ฝ่าย	หัวเรื่อง	ชื่อรายการ	โพสต์เมื่อ	ผู้โพสต์	คำสั่ง
ยุทธศาสตร์	คืนข้อมูล	ข้อมูล error ส่งกลับจาก สปสช. เพิ่ม LABFU Click	2017-04-10	อัจนา เจริญชัย	พร้อม
		ข้อมูล error ส่งกลับจาก สปสช. เพิ่มหัตถการ(แพทย์แผนไทย) Click	2017-04-10	อัจนา เจริญชัย	พร้อม
		ข้อมูลvaccine_labor_รพ.เอกชน บึงบอระเพ็ด ประมาณ 2560 Click	2017-03-31	อัจนา เจริญชัย	พร้อม
	งานข้อมูลข่าวสารฯ	1. คู่มือการปฏิบัติงาน การจัดเก็บและจัดส่งข้อมูลตามโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข Version 2.2 (กันยายน 2559) บึงบอระเพ็ด ประมาณ 2560 Click	2016-12-22	อัจนา เจริญชัย	พร้อม
		2. รายการรหัสมาตรฐานอ้างอิงใน 43 แฟ้ม ver 2.2 (กันยายน 2559) Click	2016-12-22	อัจนา เจริญชัย	พร้อม
นโยบาย	Slid_นโยบาย นพ.สสจ._	2017-05-02	อัจนา เจริญชัย	พร้อม	
ประชากร 5 จังหวัด	ประชากร 5 จังหวัด Click	2017-03-08	สุวัฒน์ ทัพมัน	พร้อม	
ควบคุมโรค	Zika	แนวทางการส่งสิ่งส่งตรวจโรคติดเชื้อไวรัสซิกา ไข้เลือดออก ชิดคนกนยา Click	2017-07-06	บรรเจิด สละขุ่ม	พร้อม
งานระบาดวิทยา	หลักระบาดวิทยา	หลักระบาดวิทยา ดร.นพ.ยงเจือ เหล่าศิริถาวร Click	2017-06-16	บรรเจิด สละขุ่ม	พร้อม
		การเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา (ดร.นพ.ยงเจือ เหล่าศิริถาวร) Click	2017-06-16	บรรเจิด สละขุ่ม	พร้อม
		การวัดทางระบาดวิทยา (ดร.นพ.ยงเจือ เหล่าศิริถาวร) Click	2017-06-16	บรรเจิด สละขุ่ม	พร้อม
		การออกแบบการศึกษาทางระบาดวิทยา (ดร.นพ.ยงเจือ เหล่าศิริถาวร) Click	2017-06-16	บรรเจิด สละขุ่ม	พร้อม
		การนำเสนอทางระบาดวิทยา (ดร.นพ.ยงเจือ เหล่าศิริถาวร) Click	2017-06-16	บรรเจิด สละขุ่ม	พร้อม
		ระบบการจัดการภาวะฉุกเฉิน EOC (ดร.นพ.ยงเจือ เหล่าศิริถาวร) Click	2017-06-16	บรรเจิด สละขุ่ม	พร้อม
	แบบคัดกรองฉีดวัคซีนไข้หวัด แบบสอบถามผู้รับบริการฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ Click	2017-05-30	ศรีกัลยา วัฒนันท์ชัย	พร้อม	
แบบรายงานวัคซีนใน	แบบรายงานวัคซีนในโรงเรียน เพื่อใช้ในการบันทึก แล้วส่งกลับมาที่ e-Mail ที่คุณศรีกัลยา งาน ดร. Click	2017-05-18	ศรีกัลยา วัฒนันท์ชัย	พร้อม	

รูปที่ 2 แนวทางการเก็บตัวอย่างส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการส่วนกลาง สำหรับการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

หมายเหตุ

1. ก่อนเก็บตย.ส่งตรวจฯ ให้แจ้ง สคร/สปคม. ก่อนทุกครั้ง และกรณีของ microcephaly & GBS ให้โทรแจ้งสำนักระบาดฯ ร่วมด้วย
2. ในกลุ่มทารกศีรษะเล็ก/หรือ brain calcification ให้ตรวจหาการติดเชื้ออื่นๆที่อาจมีผลต่อความผิดปกติในเด็กแรกเกิด ได้แก่ TORCHS และการติดเชื้อ dengue (ภาคผนวก 7)
3. ในทารกที่เกิดจากแม่ที่ติดเชื้อซิกา ให้ตรวจหาเชื้อซิกาเหมือนในกลุ่มทารกศีรษะเล็ก/หรือ brain calcification แต่ไม่ต้องตรวจหา TORCHS และการติดเชื้อ dengue (ภาคผนวก 7)

ตัวอย่างที่นำส่ง (รายใหม่ของพื้นที่)

1. เลือด ในหลอด EDTA หลอดละ 3 ml. จำนวน 2 หลอด
(ส่งกรณีที่มีไข้อยู่ในช่วง 7 วัน)
2. ปัสสาวะ กระจุกละ 30 ml. จำนวน 2 กระจุก
พร้อมเอกสาร Zika 1-3 ส่งพร้อมตัวอย่าง อย่างละ 2 ชุด
หนังสือนำส่ง สคร.3 นครสวรรค์ ดำเนินการให้

ก่อนส่ง LAB ทุกครั้ง ขอให้ประสาน

บรรเจิด สละชุ่ม

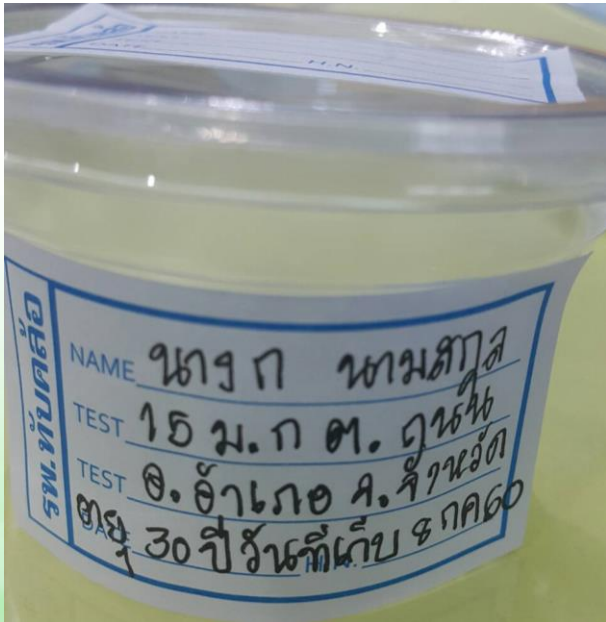
กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อทุกครั้ง

081-7072648 หรือ 088-2860864

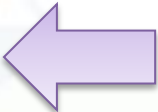
NAME	นางก พามสกุล
TEST	15 ม.ก ต. อุทธร
TEST	อ. อ้าเภอ ส. จัหวัด
DATE	อายุ 30 ปี วันที่เก็บ รกค60

ฉลาก ใส่ชื่อ สกุล อายุ ที่อยู่
วันที่เก็บตัวอย่าง

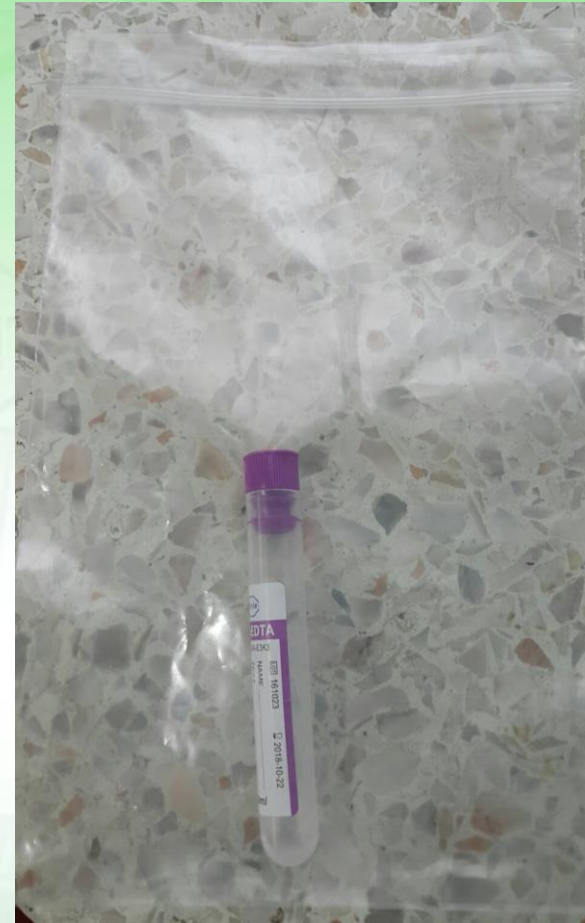

Tube EDTA

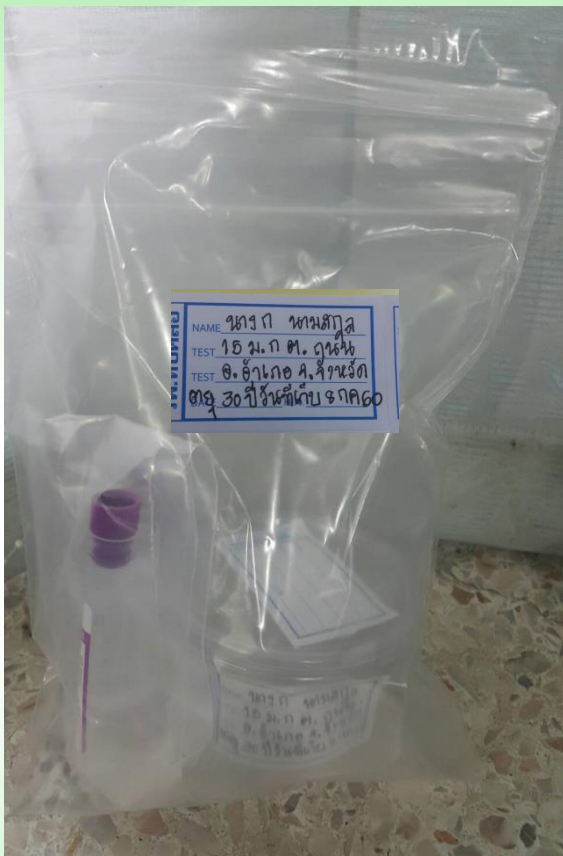
กระปุก
ใส่ปัสสาวะ

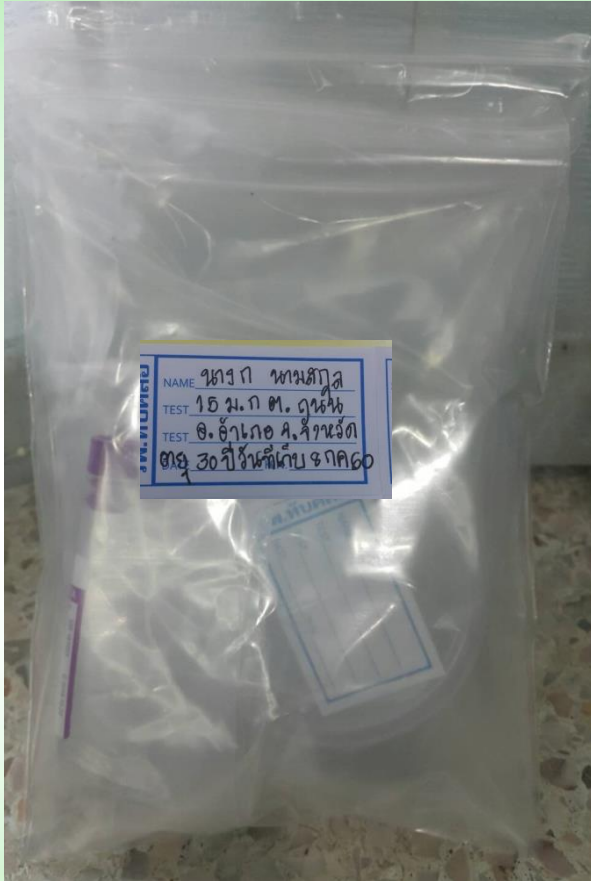
ขั้นที่ 1 นำเลือด กับปัสสาวะใส่ในซองซิปลิส **คนละซอง**
โดยกระปุกเก็บปัสสาวะให้พันรอบกระปุกด้วยพาราฟิล์ม

ขั้นที่ 2 นำสิ่งส่งตรวจทั้งสอง
อย่างมารวมใส่ซองซิปปัส
เป็นขั้นที่ 2 โดยพยายามตั้ง
กระปุกปัสสาวะไม่ให้เอียงเพื่อ
ป้องกันการหก
และติดสติ๊กเกอร์ที่ซองซิปปัส
ชั้น 2

ขั้นที่ 3 นำสิ่งส่งตรวจทั้งสอง
อย่างมารวมใส่ซองซิปล็อค
เป็นขั้นที่ 3 โดยพยายามตั้ง
กระปุกปัสสาวะไม่ให้เอียง
เพื่อป้องกันการหก

มาตรการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

ด้าน	มาตรการใหม่	มาตรการเดิม
เฝ้าระวังและตรวจทางห้องปฏิบัติการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) เก็บตัวอย่างเฉพาะ PUI <u>ไม่ต้องเก็บตัวอย่างผู้สัมผัสร่วมบ้าน</u> 2) Phase 1 เก็บตัวอย่างหญิงตั้งครรภ์ทุกรายในตำบล 3) Phase 2-3 เก็บตัวอย่างหญิงตั้งครรภ์เฉพาะที่มีอาการป่วย	<ol style="list-style-type: none"> 1) เก็บตัวอย่าง PUI พร้อมผู้สัมผัสร่วมบ้านทุกคน 2) เก็บตัวอย่างหญิงตั้งครรภ์ทุกรายในตำบล และ เก็บตัวอย่างหญิงตั้งครรภ์กรณีแท้งหรือทารกเสียชีวิตในครรภ์ทั้งอำเภอ

ระยะที่ยังไม่มีรายงานพบผู้ป่วย (Phase 0)

ในระยะนี้ การแพร่เชื้ออยู่ในระดับต่ำ อาจมีผู้ติดเชื้อที่ไม่แสดงอาการ หรือมีอาการน้อย ซึ่งไม่ได้รับการวินิจฉัยและรายงาน ว่าติดเชื้อไวรัสซิกา โดยในระยะ 0 นี้ ทุกตำบลในอำเภอนั้นๆ ยังไม่เคยมีรายงานผู้ป่วยติดเชื้อ หรือ ผู้ป่วยภาวะแทรกซ้อน หรือเคยมีรายงานผู้ป่วยรายสุดท้ายนานกว่า 6 เดือน

ระยะที่พบผู้ป่วยประปราย (Phase 1)

ในระยะนี้ การแพร่เชื้อเพิ่มระดับขึ้น มีผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งแสดงอาการป่วยชัดเจน มารับการตรวจรักษาในสถานบริการทางการแพทย์ และได้รับการวินิจฉัยและเริ่มมีรายงาน ผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสซิกา หรือ เริ่มมีรายงานผู้ป่วยภาวะแทรกซ้อน* แต่มีจำนวนน้อย โดยมีรายงานเพียงบางตำบล

ระยะที่มีการระบาด (Phase 2)

ในระยะนี้ มีปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการแพร่เชื้อมาก เช่น มีฝนตก มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายมากขึ้น ยุงลายชุกชุมมากขึ้น เป็นต้น ทำให้มีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้น ผู้ที่แสดงอาการป่วยมีจำนวนมากขึ้นอย่างชัดเจน หรือ เริ่มมีรายงานของภาวะแทรกซ้อน* เพิ่มมากขึ้น โดยมีจำนวนตำบลที่มีรายงานผู้ป่วยติดเชื้อ หรือ ผู้เกิดภาวะแทรกซ้อน (รายใหม่) กระจายอยู่มากกว่า ร้อยละ 25 ของจำนวนตำบลในอำเภอนั้นๆ

ระยะหลังการระบาด (Phase 3)

ในระยะนี้ ปัจจัยที่ส่งเสริมการแพร่เชื้อและการติดเชื้อมีลดลง รวมทั้งจำนวนผู้ที่มีภูมิไวรับลดลง ด้วย เพราะจำนวนหนึ่งได้ติดเชื้อในการระบาด จำนวนผู้ป่วยที่ติดเชื้อรายใหม่ หรือ ผู้ป่วยภาวะแทรกซ้อน* รายใหม่ เริ่มลดลง โดยมีจำนวนตำบลที่มีรายงานผู้ป่วยติดเชื้อ หรือ ผู้เกิดภาวะแทรกซ้อน (รายใหม่) กระจายอยู่ ลดลง เหลือ น้อยกว่า ร้อยละ 25 ของจำนวนตำบลในอำเภอนั้นๆ

หมายเหตุ *ภาวะแทรกซ้อน หมายถึง

- 1) ทารกที่มีการติดเชื้อไวรัสซิกาจากมารดาขณะอยู่ในครรภ์ และเกิดภาวะแทรกซ้อน คือเกิดความผิดปกติของระบบสมอง (ภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิด) หรือความผิดปกติของระบบประสาทตามมา และอาจแสดงอาการภายหลังคลอด
- 2) ผู้ป่วยทั่วไปที่ติดเชื้อไวรัสซิกา และเกิดภาวะแทรกซ้อนทางระบบประสาทตามมา เช่นกลุ่มอาการกิลแลง-บาร์เร หรือการอักเสบเฉียบพลันของระบบประสาท เป็นต้น

ด้าน	มาตรการใหม่	มาตรการเดิม
การควบคุมโรค	<p>1) มาตรการ 3-3-1, 7, 14 คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - แจ้งสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ทราบภายใน 3 ชั่วโมงเมื่อพบผู้ป่วย - สอบสวนโรคและกำจัดลูกน้ำรอบบ้านผู้ป่วยรัศมี 100 เมตร ภายใน 3 ชั่วโมง - พ่นสารเคมีกำจัดยุง รัศมี 100 เมตร ภายใน 1 วัน - ดัชนีลูกน้ำยุงลายเป็น 0 ภายใน 7 วัน - ไม่พบผู้ป่วยรายใหม่หลัง 14 วัน <p>2) การพ่นสารเคมีในรัศมี 100 เมตรจากบ้านผู้ป่วยให้เสร็จภายใน 1 วัน โดยในวันแรกที่พบผู้ป่วย (วันที่ 0) ให้เตรียมชุมชนก่อน และพ่นซ้ำในวันที่ 3 และ 7 โดยหากพบผู้ป่วยหลายรายในหมู่บ้านให้ขยายพื้นที่พ่นทั้งหมู่บ้าน</p> <p>3) เมื่อครบ 7 วันหลังพบผู้ป่วยรายแรก ค่า HI CI ในรัศมี 100 เมตรเป็นศูนย์ และ HI CI ทั้งหมู่บ้านไม่เกินร้อยละ 5</p> <p>4) เมื่อครบ 21 วันหลังพบผู้ป่วยรายแรก ของ ค่า CI ของ รพ.ประจำอำเภอ และ รพ.สต.ของตำบล เป็นศูนย์ และสถานที่อื่นๆ ของตำบล มีค่า CI ไม่เกินร้อยละ 5</p>	<p>1) มาตรการ 0, 3, 5, 7, 14, 21, 28 คือดำเนินการสำรวจลูกน้ำยุงลายทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงทั้งหมู่บ้านในวันที่พบผู้ป่วย (วันที่ 0) ในรัศมี 100 เมตรรอบบ้านผู้ป่วย และทำทั้งหมู่บ้านในวันที่ 3, 5, 7 และขยายเป็นทั้งตำบลในวันที่ 14 ทั้งอำเภอในวันที่ 28 หลังพบผู้ป่วย</p> <p>2) การพ่นสารเคมีกำจัดยุงดำเนินการทั้งหมู่บ้านในวันที่ 0, 3, 5, 7, 14, 21, 28 หลังพบผู้ป่วย</p> <p>3) HI และ CI ทั้งหมู่บ้านเป็นศูนย์ภายใน 7 วัน</p> <p>4) HI และ CI น้อยกว่า 5 ทั้งตำบลใน 14 วัน และทั้งอำเภอใน 28 วัน</p>
เป้าหมายการควบคุมโรค	<p><u>ไม่พบผู้ป่วยรายใหม่ภายใน 14 วัน</u>ในตำบล นับจากวันที่ได้รับผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการของผู้ป่วยรายแรก</p>	<p><u>ไม่พบผู้ป่วยรายใหม่ภายใน 14 วัน</u>ในอำเภอ นับจากวันที่ได้รับผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการของผู้ป่วยรายแรก</p>

ผู้บัญชาการเหตุการณ์

ทีมสอบสวนโรค

ทีมเฝ้าระวังเชิงรับ

- เก็บข้อมูลผู้ป่วยรักษา รพ. ที่เข้าข่าย PUI (OPD, IPD, ER, รพ.สต.) ส่งทีมข้อมูล
- แจ้งทีมข้อมูลและห้องแล็บ
- ทำแฟ้มข้อมูลเก็บแบบสอบสวนโรคและสำเนาส่งศูนย์ข้อมูล

ทีมติดตามหญิงตั้งครรภ์

- สืบหาหญิงตั้งครรภ์ตามเกณฑ์ฯ และประสานเก็บตัวอย่าง
- ติดตามอาการหญิงตั้งครรภ์
- ให้ความรู้ในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อ

ทีมสอบสวนโรคและเฝ้าระวังเชิงรุก

- แจ้งผล Lab และให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและญาติ
- เก็บปัสสาวะผู้สัมผัสทุกคนในครอบครัว
- ค้นหาและจัดทำทะเบียน PUI และหญิงตั้งครรภ์ในชุมชน/หมู่บ้านและเก็บตัวอย่างส่งตรวจ
- ค้นหา จัดทำทะเบียนและเก็บตัวอย่าง PUI และหญิงตั้งครรภ์ในรัศมี 100 เมตรของพื้นที่ที่อาจเป็นแหล่งโรค/ผู้ป่วยเดินทางประจำหลังป่วย
- ติดตามอาการผู้สัมผัสในกลุ่มต่างๆข้างต้น
- ค้นหาผู้ป่วยย้อนหลังจากเวชระเบียน และดำเนินการเชิงรุกในพื้นที่สำคัญ

ทีมควบคุมโรค

ทีมสำรวจลูกน้ำ

- ระดมเจ้าหน้าที่สาธารณสุขร่วมกับ อสม. ในวันที่ 0, 3, 7, 14, 21, 28
- ลงพื้นที่ให้ครอบคลุมทั้งหมู่บ้าน ร่วมกับรัศมี 100 ม.ของพื้นที่ที่ผู้ป่วยเดินทางไปเป็นประจำ
- รายงานจำนวนบ้านที่เข้าสำรวจได้แยกรายหมู่
- สรุปรายงาน HI, CI ประจำวันส่งทีมข้อมูล

ทีมพันสารเคมี

- เตรียมชุมชน 1 วันก่อนดำเนินการ
- ดำเนินการในวันที่ 1,3,7,14 ในรัศมี 100-200 ม.ของบ้านผู้ป่วย และพื้นที่ที่ผู้ป่วยเดินทางไปเป็นประจำ/สงสัยเป็นแหล่งโรค
- ในกรณีผู้ป่วย PUI พันสารเคมีในวันที่ 1
- สรุปรายงานจำนวนบ้านที่เข้าพันได้ และมีปัญหาอุปสรรค ประจำวันส่งทีมข้อมูล

ทีม Logistics

- เตรียมหน้ายา สารเคมี โลชั่นทากันยุง ไฟฉาย และแบบฟอร์มเก็บข้อมูลต่างๆ
- สืบหาเครื่องพัน
- ประสาน LAB ในการส่งตัวอย่าง
- ทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์เช่นเครื่องพันของทั้งอำเภอ
- เบิกจ่ายงบประมาณ/วัสดุอุปกรณ์/อาหาร
- จัดหายานพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง
- ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ
- สถานที่จัดประชุม คอมพิวเตอร์ ระบบการสื่อสาร

ทีมข้อมูลและเลขานุการ

- update ทะเบียนในกลุ่มต่างๆ เช่น ผู้ป่วย ผู้สัมผัส หญิงตั้งครรภ์
- update ข้อมูลการติดตามอาการของหญิงตั้งครรภ์และผู้สัมผัสในหมู่บ้านผู้ป่วยยืนยัน
- บันทึกข้อมูล HI, CI
- รวบรวมข้อมูลรายวันจากทุกทีม
- สรุปรายงานการณเอนอในที่ประชุม EOC
- ปรับปรุงและจัดทำแผนที่หมู่บ้าน/ตำบล
- สรุปรายงานการประชุม, รายงานสถานการณ์โรค/ผลการดำเนินงาน ให้กับ สสจ. สคร. และสำนักโรคติดต่อ
- จัดทำผัง ICS, epidemic curve และ spot map ติดในห้อง EOC
- ประสานงานภายในและภายนอกหน่วยงาน

ทีมสื่อสารความเสี่ยง

- ประสานงานกับ สสจ. ในการจัดทำสปอร์ต, แผ่นพับในการให้ความรู้แก่ประชาชน
- เตรียมพื้นที่ในการประสานงานเพื่อพันสารเคมี

ทีมให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิต

- ให้คำปรึกษาในกลุ่ม หญิงมีครรภ์ ผู้ที่เข้าเกณฑ์ PUI/ผู้ป่วยยืนยัน และผู้สัมผัสใกล้ชิด